ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2014. до 2018. године

* ОПШТИНА АЛЕКСИНАЦ *

УВОД

Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2014. до 2018. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2018. године.

Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Алексинац. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2014-2018. година) када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Алексинац. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију полицијске управе Ниш.

Осим горе поменутих анализа, Извештај садржи и податке о тренутном стању безбедности саобраћаја на територији општине Алексинац, у односу на циљеве дефинисане Националном стратегијом безбедности саобраћаја (за период 2015-2020. година).

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требало да буду смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама можете се користити и јавно доступном апликацијом „***БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖЈИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИКИ СРБИЈИ***“, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције http://www.abs.gov.rs/sr/analize-i-istrazivanja/baza-podataka или директно преко линка http://bazabs.abs.gov.rs/. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2018. ГОДИНЕ

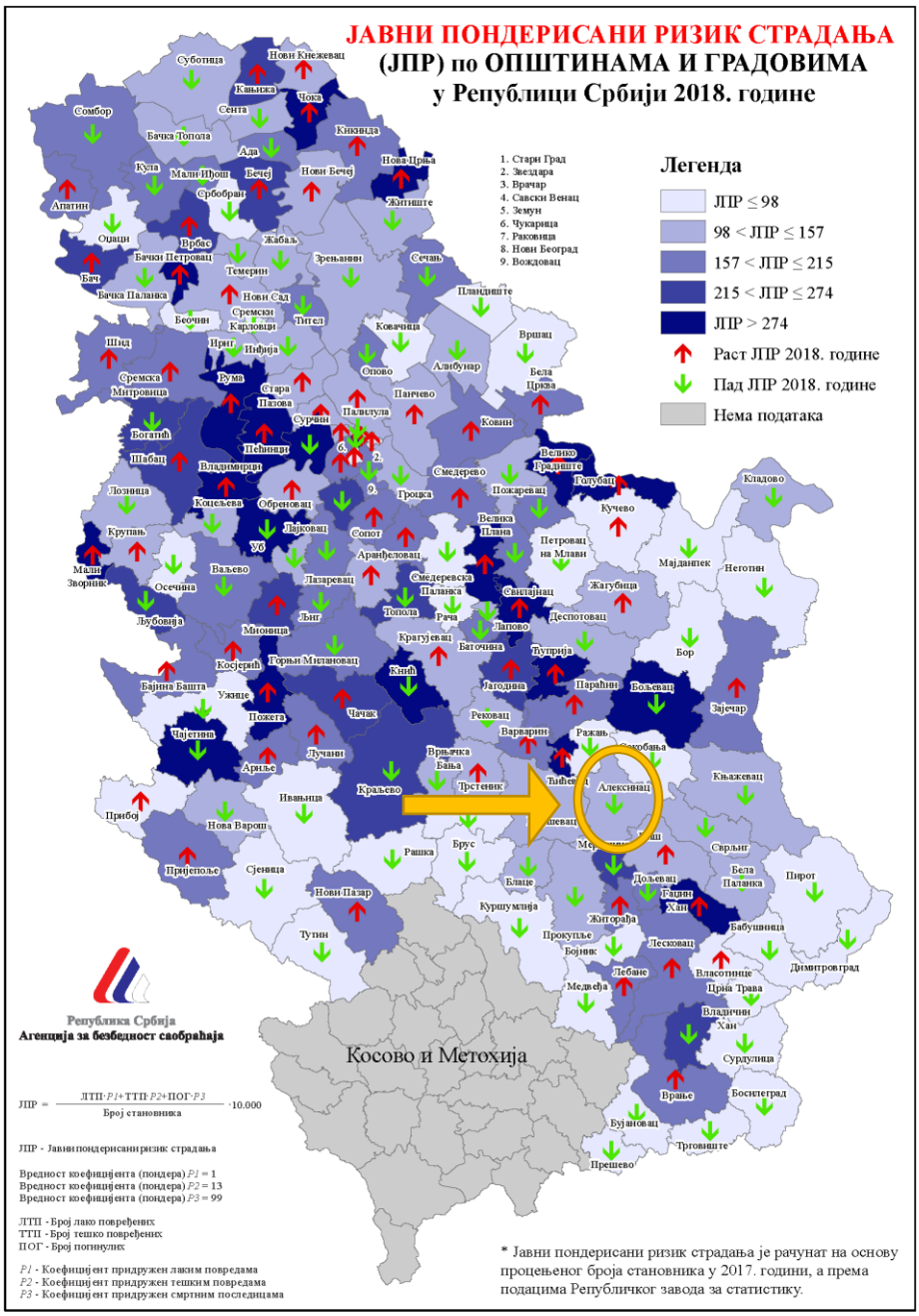

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2018. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2018. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Алексинац припада класи **ниске вредности ризика**, при чему је у 2018. години дошло до **смањења** јавног пондерисаног ризика у односу на 2017. годину.

2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА, ПЕРИОД 2014-2018. ГОДИНА

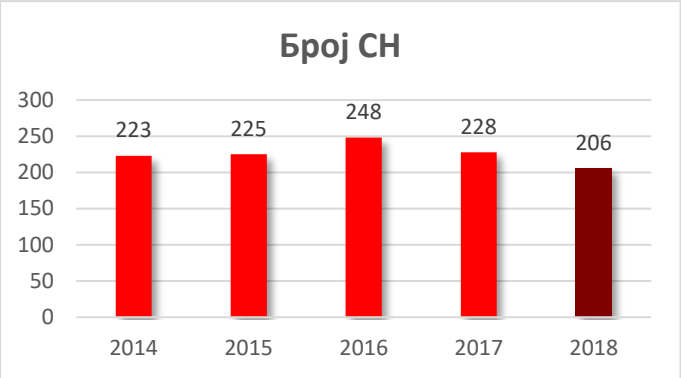

- **Укупан број** регистрованих **саобраћајних незгода**, у периоду 2014-2018. године, је: **1130**.

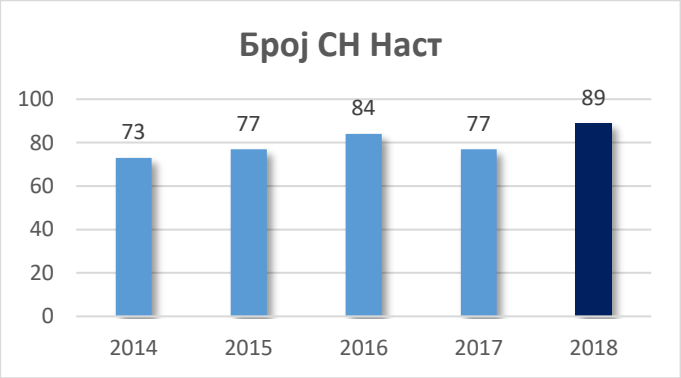

- Укупан број **саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима**, у периоду 2014-2018. године, је: **400**.

- Укупан **број погинулих лица** у саобраћајним незгодама, у периоду 2014-2018. године, је: **37**.

- Укупан **број повређених лица** у саобраћајним незгодама, у периоду 2014-2018. године, је: **582**.

3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, ПЕРИОД 2014-2018. ГОДИНА

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

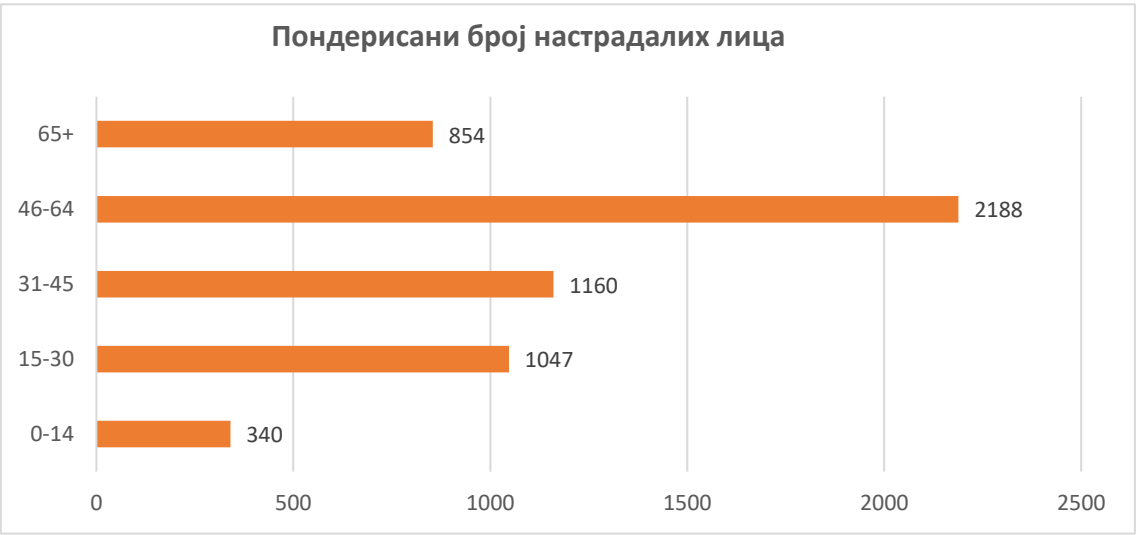

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 46-64 година**.

4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2014-2018. година)

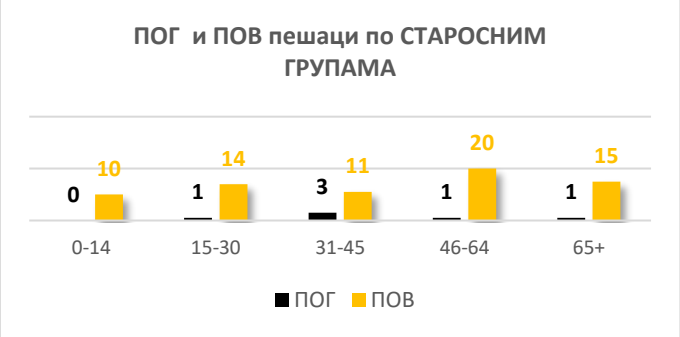

- **Број погинулих пешака је 6**, што чини **16% погинулих лица** у СН (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- **Број повређених пешака је 70**, што чини **12% повређених** лица у СН (у Србији пешаци чине 14% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **46-64 година**.
- Пешаци највише страдају у **децембру**.
- У периоду од 2016. до 2018. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим пешацима је **Возач - непромишљене радње**.

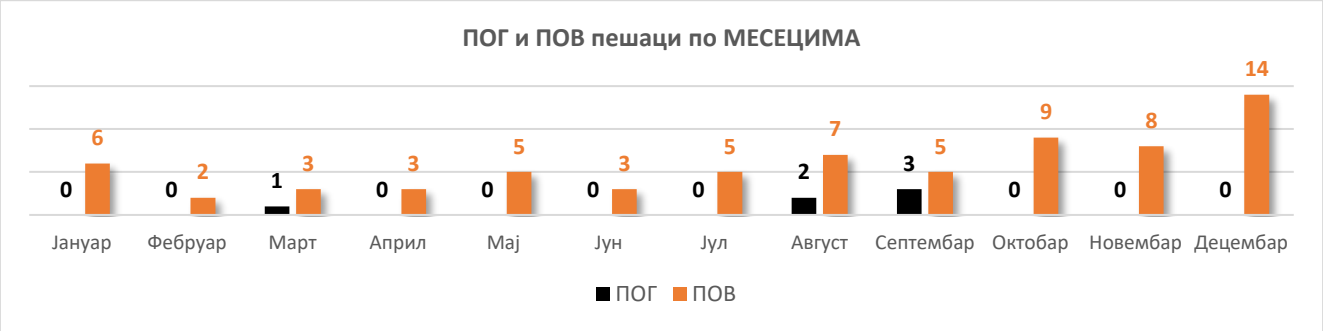

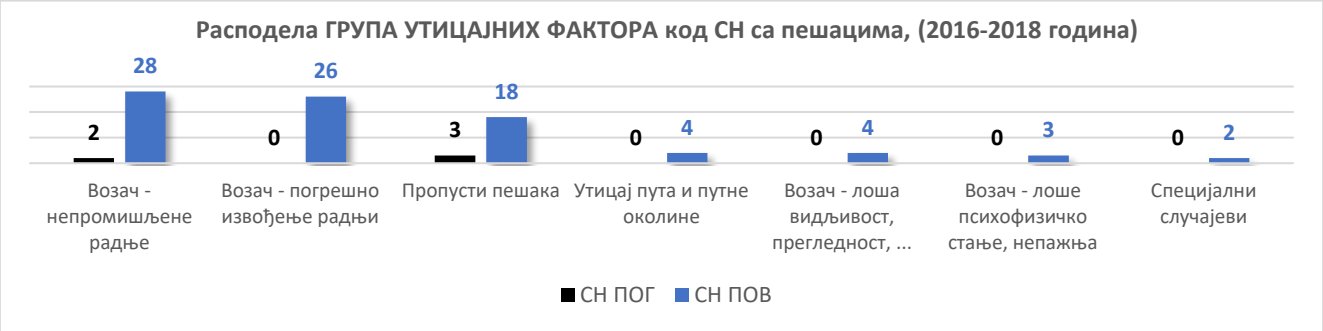

5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2014-2018. година)

- **Број погинулих бициклиста је 5**, што чини **14% погинулих лица** у СН (у Србији чине 9% свих погинулих лица у СН).
- **Број повређених бициклиста је 44**, што чини **8% повређених** лица у СН (у Србији чине 8% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости **31-45** и **65+ година**.
- Бициклисти највише страдају у **августу**.
- У периоду од 2016. до 2018. године у СН са учешћем **бициклиста** најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2016. до 2018. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим бициклистима је **Возач - погрешно извођење радњи**.

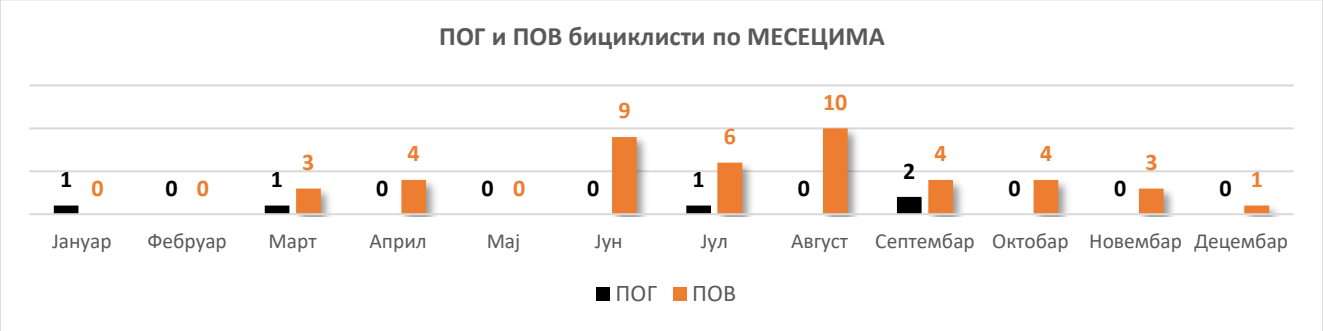

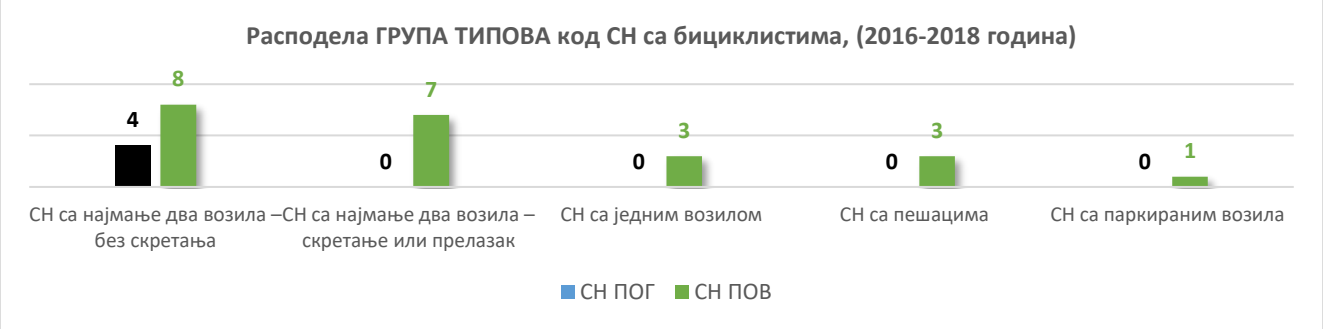

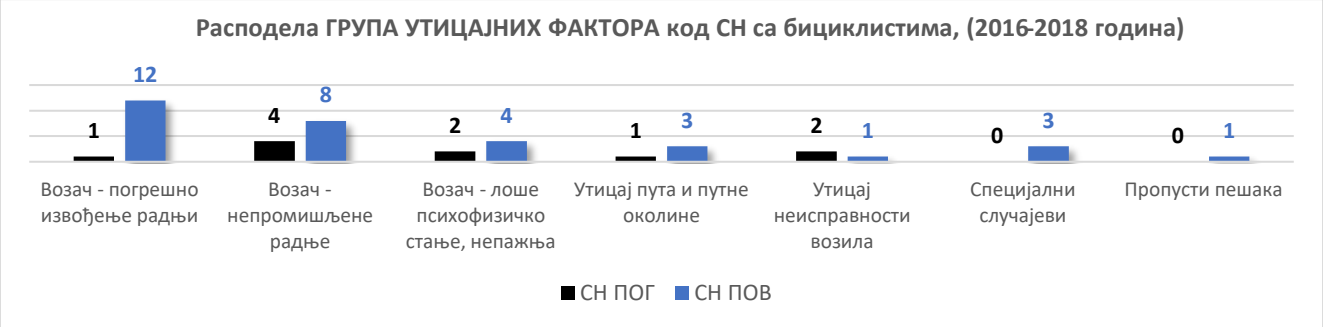

6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2014-2018. година)

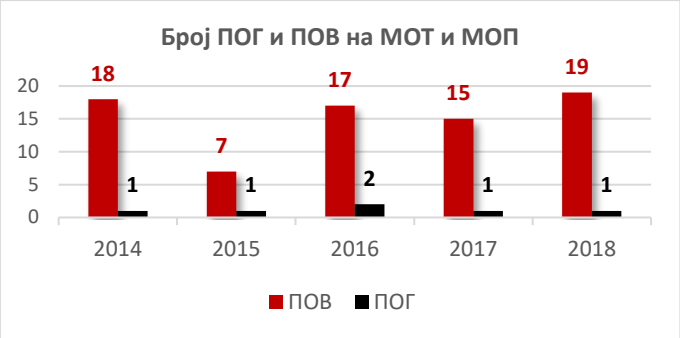

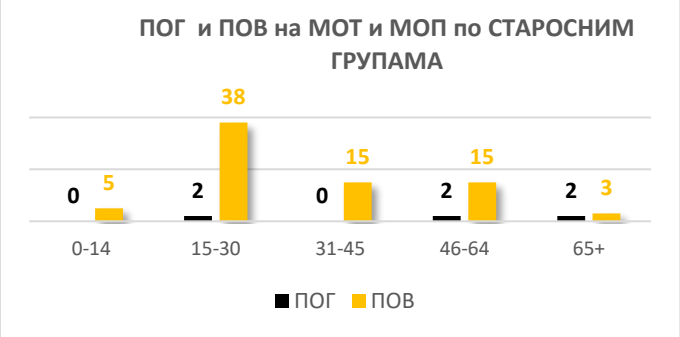

- **Број погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима је 6**, што чини **16% погинулих лица** у СН (у Србији чине 9% свих погинулих лица у СН).
- **Број повређених возача и путника на мотоциклима и мопедима је 76**, што чини **13% повређених** лица у СН (у Србији чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на **МОТ и МОП** је међу лицима старости **15-30 година**.
- Лица на **МОТ и МОП** највише страдају у **августу**.
- У периоду од 2016. до 2018. године у СН са **МОТ и МОП** најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2016. до 2018. године најчешће групе **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим лицима на МОТ и МОП су **Возач - погрешно извођење радњи** и **Возач - непромишљене радње**.

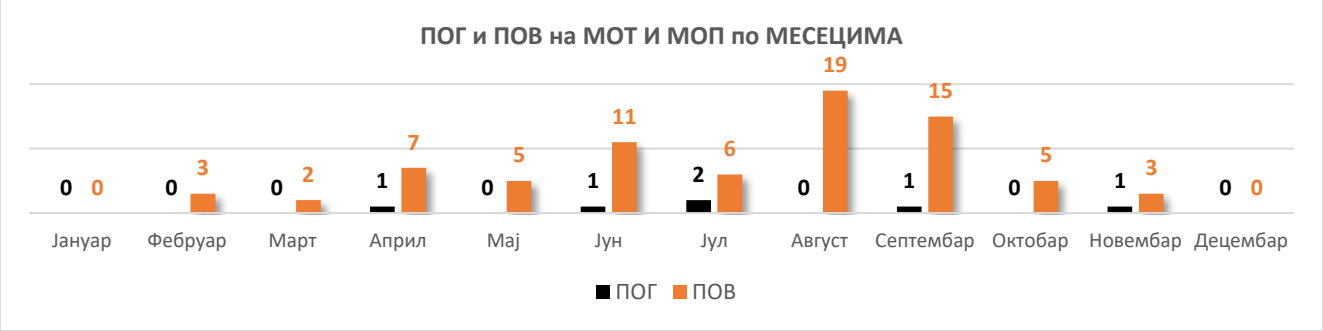

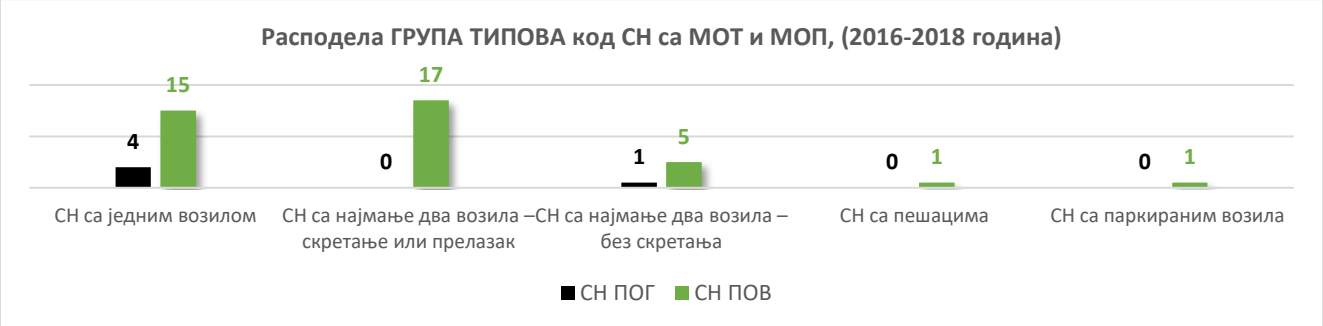

7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2014-2018. година)

- **Број погинулих возача и путника у ПА је 11**, што чини **30% погинулих лица** у СН (у Србији чине 45% погинулих лица у СН).
- **Број повређених возача и путника у ПА је 330**, што чини **57% повређених** лица у СН (у Србији чине 60% повређених).
- Највише настрадалих **возача и путника у ПА** је међу лицима старости **15-30 година**.
- **Возачи и путници у ПА** највише страдају у **августу**.
- У периоду од 2016. до 2018. године у СН са **ПА** најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2016. до 2018. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим возачима и путницима у ПА је **Возач - непромишљене радње**.

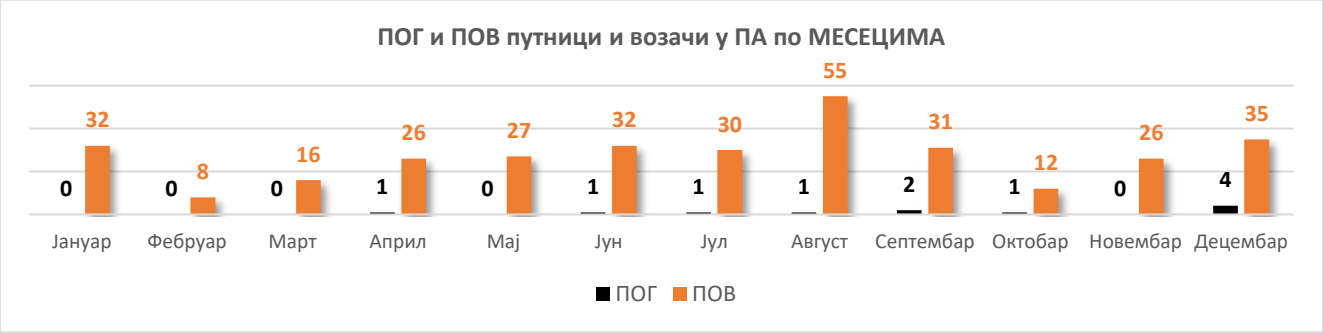

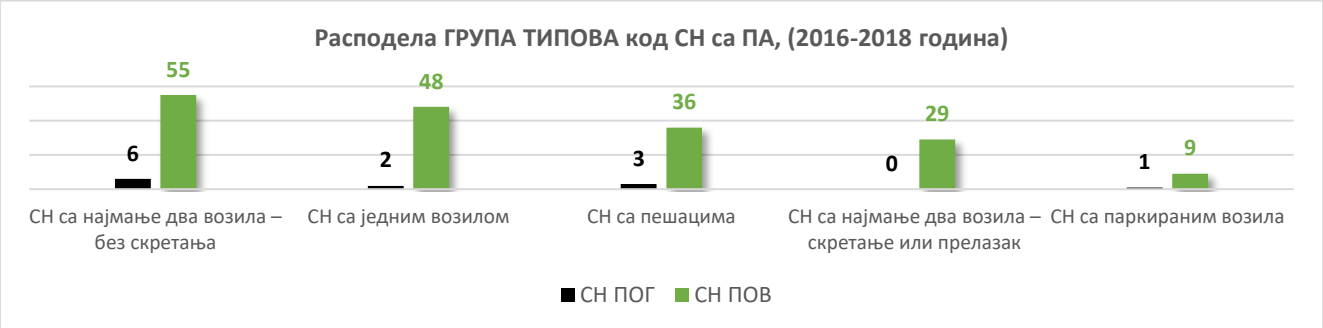

8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2014-2018. година)

- **Број погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора је 4**, што чини **11% погинулих лица** у СН (у Србији чине 7% погинулих лица у СН).
- **Повређена лица у СН са тракторима** чине **4% повређених** лица у СН (у Србији чине 2% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости **15-30 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **септембру**.
- У периоду од 2016. до 2018. године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2016. до 2018. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Возач - погрешно извођење радњи**.

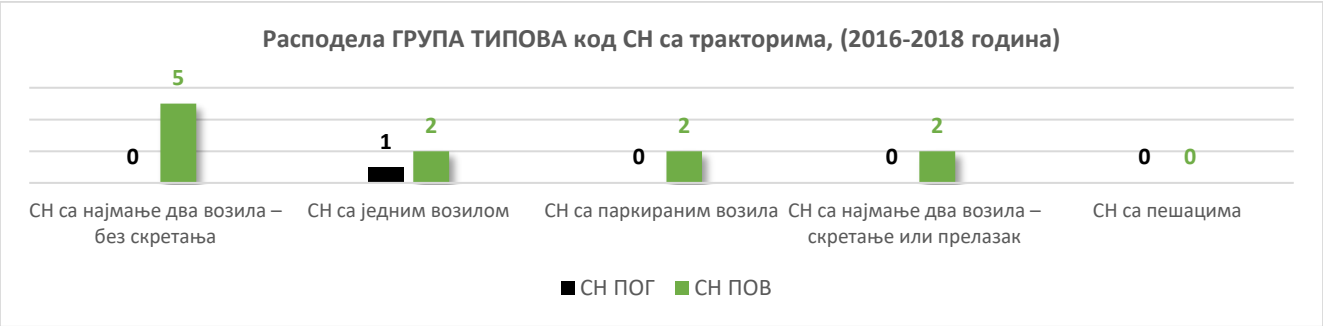

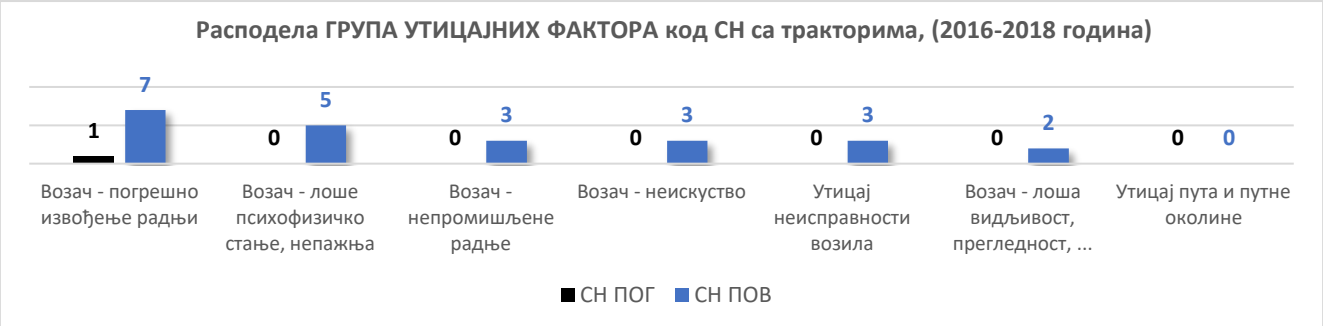

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2014-2018. година)

- **Број погинулих лица у СН са учешћем теретних возила је 8**, што чини **22% погинулих лица** у СН (у Србији чине 24% погинулих лица у СН).
- **Повређена лица у СН са теретним возилима** чине **12% повређених** лица у СН (у Србији чине 15% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника у ТВ је међу лицима старости **46-64 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у **јулу**.
- У периоду од 2016. до 2018. године код СН са ТВ најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2016. до 2018. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је **Возач - непромишљене радње**.

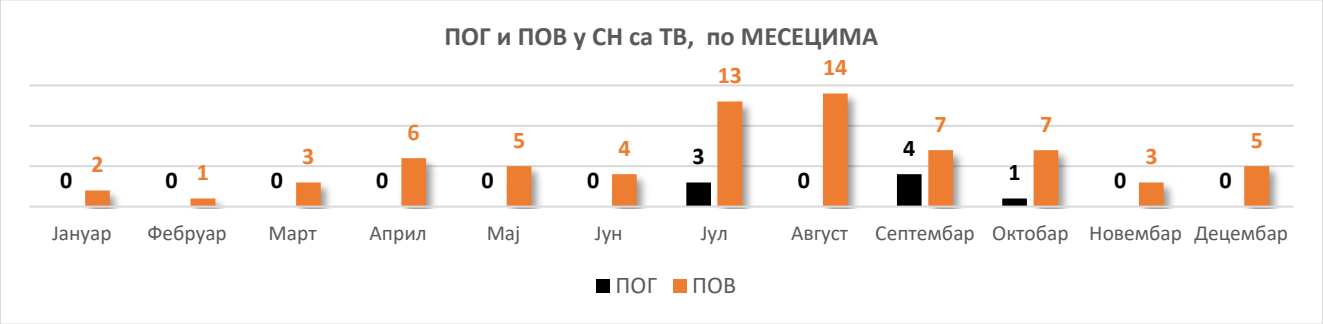

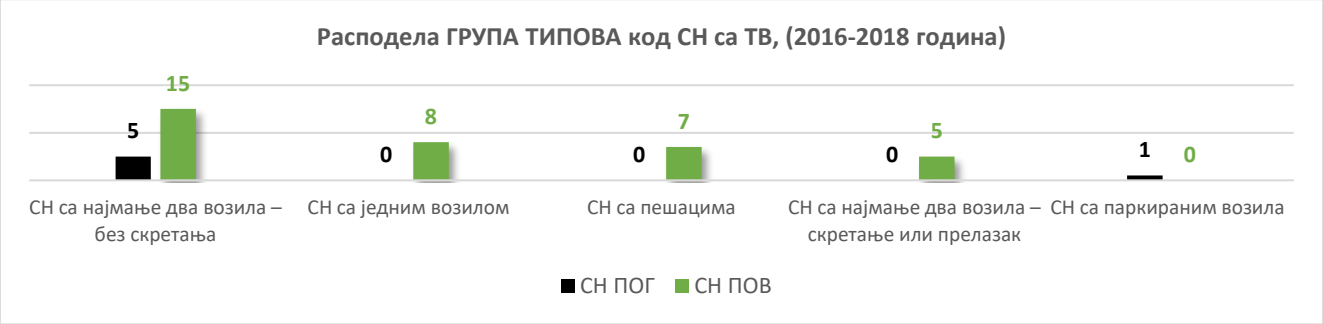

10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА, ПЕРИОД 2014-2018. ГОДИНА

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

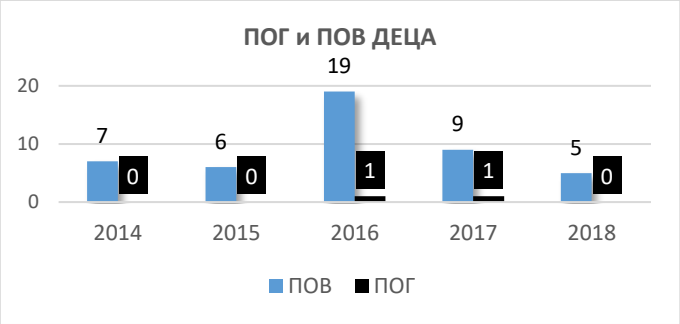

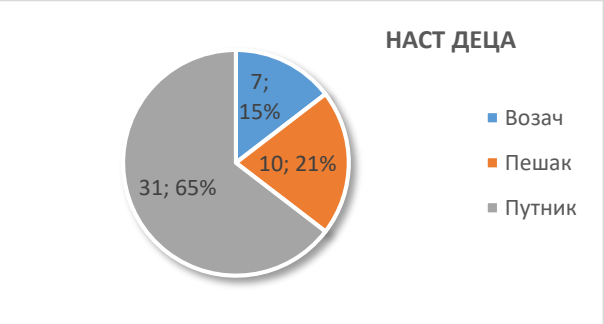

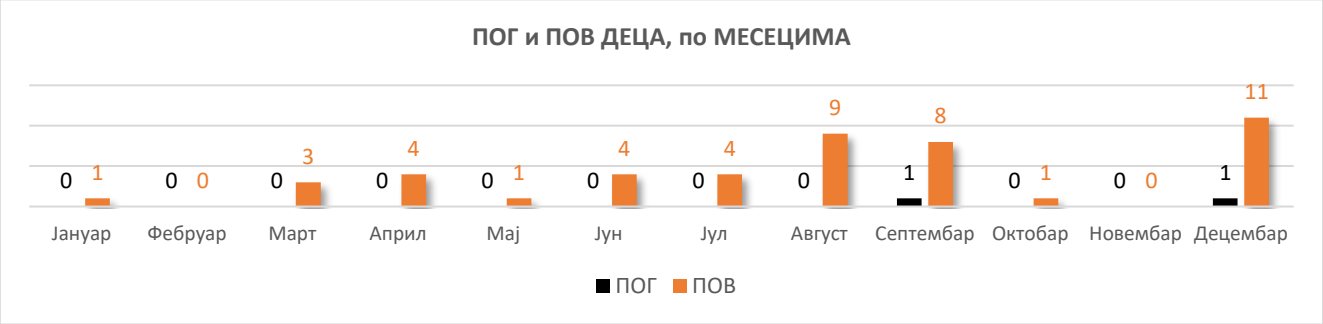

- Број **повређене деце**, у посматраном периоду, је **46**, док је **погинуло 2 деце**.
- Деца путници чине 65%, деца пешаци 21%, а деца возачи 15% од укупног броја настрадале деце.
- Деца највише страдају у **децембру**.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

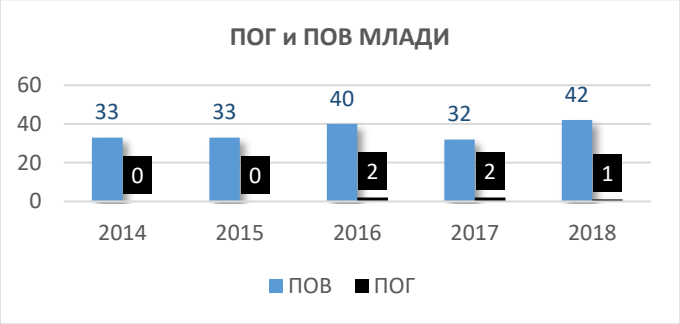

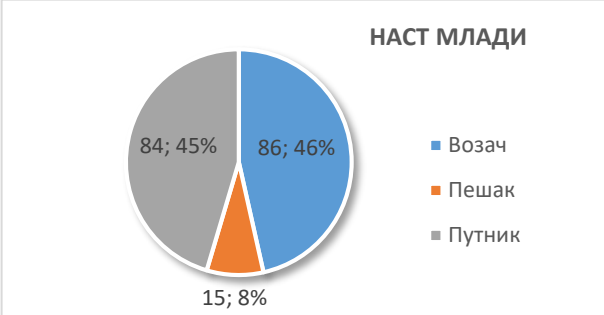

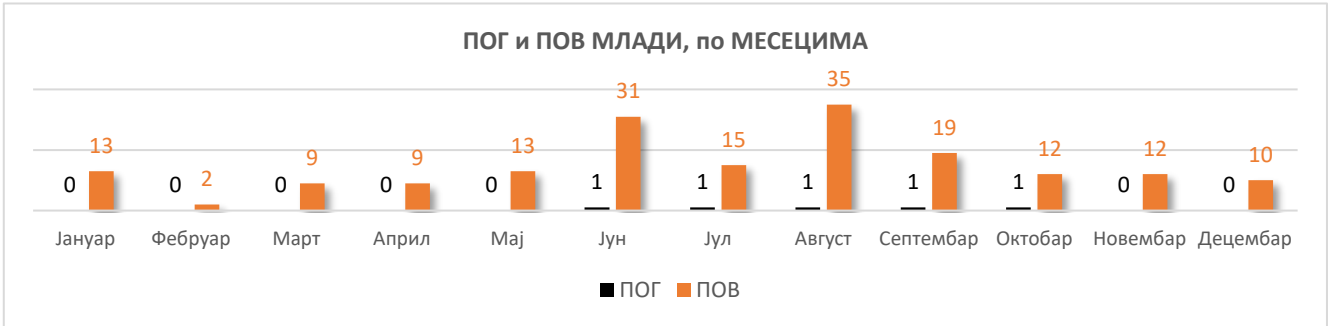

- Укупно је **погинуло младих лица: 5**, што чини **14%** укупно погинулих лица (у Србији чине 20% погинулих лица), док је број **повређених младих: 180**, што чини **31%** укупно повређених лица (у Србији чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача** (46%).
- Млади највише страдају у **августу**.

ЛИЦА СТАРОСТИ 65+

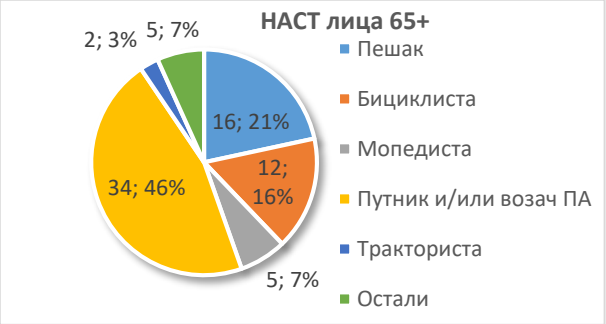

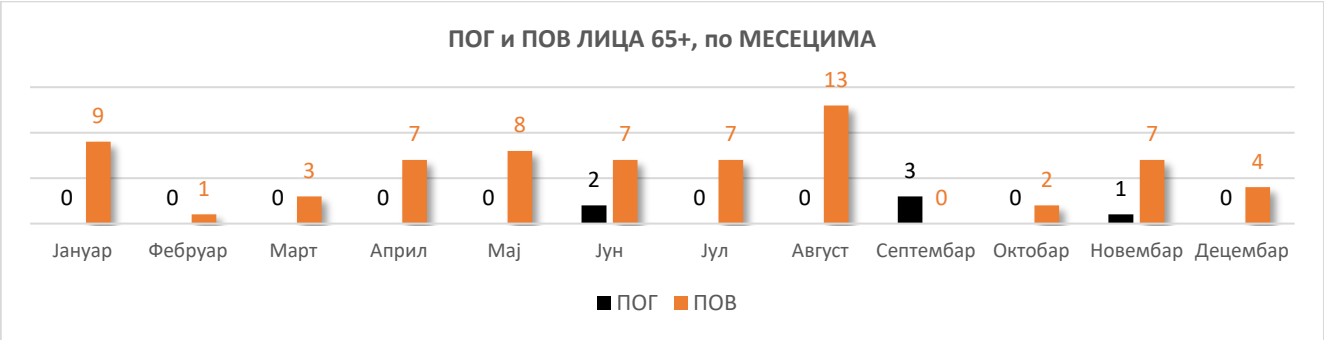

- Укупно је **погинуло старијих лица: 6**, што чини **16%** укупно погинулих лица (у Србији чине 27% погинулих лица), док је број **повређених** старијих лица**: 68**, што чини **12%** укупно повређених лица (у Србији чине 10% повређених лица).
- Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА** (46%).
- Старији највише страдају у **августу**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2018. ГОДИНУ* ЗА ПОЛИЦИЈСКУ УПРАВУ НИШ

	Назив индикатора	Вредност индикатора (%)	Класа
	Појас НАПРЕД ПА	82,0	
	Појас НАЗАД ПА	3,5	
	Дечији заштитни системи (0-3 године)	75,0	
	Дечији заштитни системи (4-12 година)	48,2	
	Заштитне кациге (МОТ и МОП)	92,1	
	Вожња под утицајем алкохола	0,98	

*Најновији резултати истраживања вредности индикатора перформанси безбедности саобраћаја – јесен 2018. године

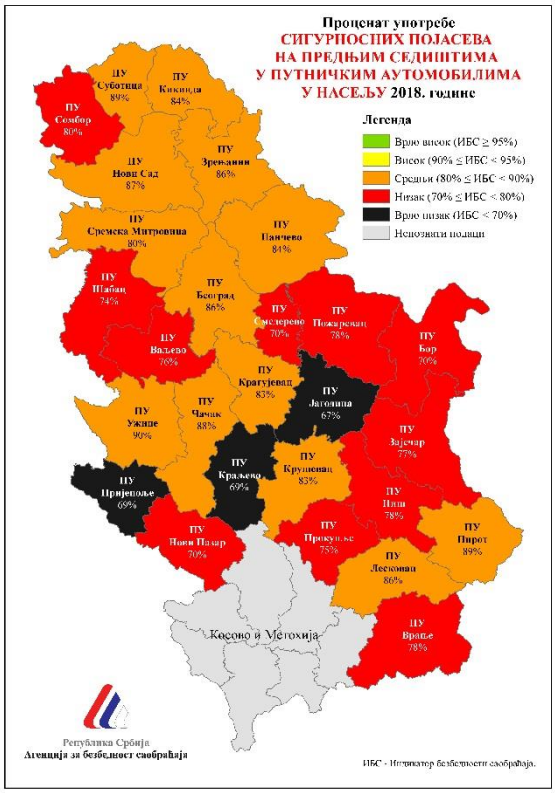

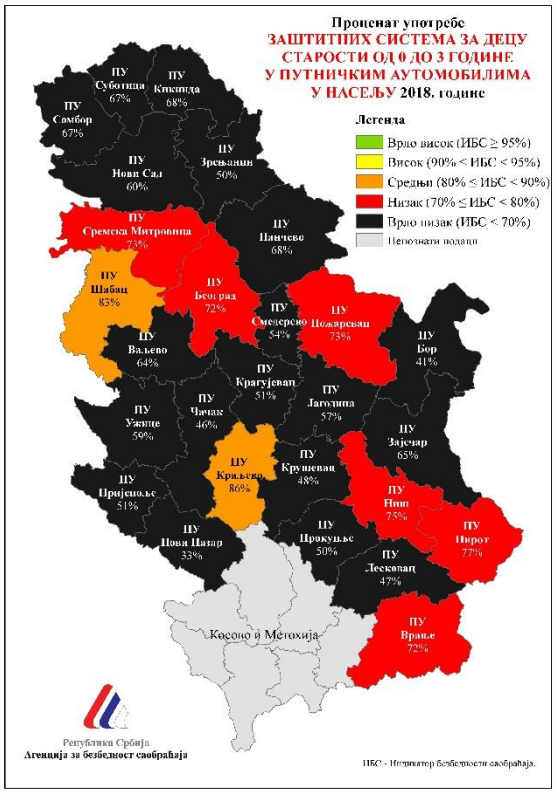

Ове и остале карте индикатора безбедности саобраћаја по полицијским управама у РС можете преузети са сајта Агенције за безбедност саобраћаја (http://www.abs.gov.rs/analize-i-istrazivanja/statistika-i-analize/karte-pokazatelja/indikatori-486).

Основни циљеви безбедности саобраћаја општине Алексинац у складу са националном Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, за период од 2015. до 2020. године

		ПОГ	ТТП	ПОГ ДЕЦА	ТТП ДЕЦА
РЕПЕРНО СТАЊЕ	**2011. год.**	**7**	**26**	**0**	**2**
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	**2018. год.**	**2**	**14**	**0**	**0**
ЦИЉ	**2020. год.**	**max 3**	**max 13**	**0**	**max 1**

Најважније чињенице о стању безбедности саобраћаја на територији општине Алексинац, у периоду од 2014. до 2018. године

- Догодило се **укупно 1130 саобраћајних незгода**, од којих је **400 саобраћајних незгода са настрадалим лицима**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 37 лица**, док је теже и лакше **повређено 582 лица**.
- У 2017. и 2018. години постоји смањење броја погинулих лица.
- **Погинуло је 6 пешака**, што чини **16%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Погинуло је 5 бициклиста,** што чини **14%** укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Погинуло је 6 возача и путника на мотоциклима и мопедима**, што чини **16%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Погинуло је 11 возача и путника у ПА**, што чини **30%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника био трактор**, погинуло је **4** лица, што чини **11%** од укупног броја **погинулих лица**.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника било теретно возило**, погинуло је **8** лица, што чини **22%** од укупног броја **погинулих лица**.
- У посматраном периоду, у саобраћајним незгодама, **повређено** је **46-оро деце**, док је погинуло **2 деце**. Деца су највише страдала у својству **путника (65%)**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло** је **5 младих. Млади** чине **14%** од укупног броја **погинулих лица** у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача (46%)**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло** је **6** лица старости **65 и више година**, што чини **16%** од укупног броја **погинулих** лица. Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА (46%)**.
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „**СН са једним возилом“**.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у **августу**.

Најзначајнији носиоци активности у безбедности саобраћаја у локалној самоуправи

- **Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на локалном нивоу** (Савет, Комисија, и сл.). Координира пословима осталих субјеката у овој области и управља безбедношћу саобраћаја на територији локалне самоуправе.
- **Образовно-васпитне установе** (предшколске установе, основне и средње школе). Представљају један од најзначајнијих субјеката који доприноси унапређењу знања, ставова, вештина и понашања учесника у саобраћају.
- **Саобраћајна полиција**. Има значајну функцију у безбедности саобраћаја, пре свега као орган који врши непосредан надзор и принуду према учесницима у саобраћају, и који евидентира податке о саобраћајним незгодама.
- **Управљач пута на локалном нивоу.** Одговоран за безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путевима којима управља.
- **Орган надлежан за послове саобраћаја на локалном нивоу.** Надлежан за техничко регулисање саобраћаја.
- **Здравствене установе.** Учествују у сталном праћењу здравственог стања возача, врше збрињавање и лечење повређених у саобраћајним незгодама.
- **Медији.** Имају важну улогу у промени свести и понашања учесника у саобраћају и у креирању јавног мњења.
- **Ауто школе.** Одговорне за квалитетну обуку нових возача за безбедно и правилно учешће у саобраћају,
- **Технички прегледи возила.** Одговорни за квалитет контроле техничке исправности возила.
- **и др.**